

Liefde is...

in het theater niet meteen het meest populaire onderwerp. Natuurlijk sterven Romeo en Julia nog elke dag een bitterzoete dood op de planken. En het gebekvecht van Martha en George blijft het publiek fascineren, zelfs als het nog nooit van Virginia Woolf heeft gehoord. Maar in het eerste geval is de liefde niet meer dan een paar dagen oud, en in het tweede op zijn minst disfunctioneel te noemen.

Er is maar heel weinig theater gemaakt over de alledaagse liefde. De liefde die niet struikelt over zijn eigen destructie, die niet van bij het begin gedoemd is om venijnige oneliners te produceren. 'Echte' liefde is dan ook niet erg theatraal: ze koketteert niet, is weinig exhibitionistisch aangelegd. In tegenstelling tot haar jongere zusje, de passie, kijkt de liefde niet voortdurend in de spiegel om haar eigen aantrekkelijkheid te verhogen. In tegenstelling tot de passie is ze niet zichtbaar exuberant, geen hulde aan het seksuele gevaar, geen ode aan de overtreding.

Wie wil nu komen kijken naar de harmonieuze verhouding tussen twee gelijkgestemden? Wie is er nu eigenlijk geïnteresseerd in die moeizame, alledaagse strijd van twee mensen om de vuile afwas, de sleur en de verveling te trotseren? Maar bovendien, wat moet een hedendaagse kijker met die bizarre sprong in het duister, die de ene geliefde voor de andere maakt? Niet omdat hij 'niet anders kan' (zoals John Malkovich' 'It's beyond my control' in *Dangerous Liaisons*), maar omdat hij bewust kiest om te geloven in die ander, om een absoluut niet-ironisch gebaar te stellen, waarin hij die ander uitverkiest tot geprefereerde partner die zich onderscheidt van alle anderen.

Dat is niet meteen theatervoer in onze hyper-ironische tijden, waarin geen enkele uitspraak nog zonder aanhalingstekens kan worden gelezen. En als daar dan

al een 'nieuw realisme' tegenover staat, is dat zeker niet bekommerd om de besognes van het harmonieuze koppel. Nee, dan staat die midden op de straat, in het brandpunt van de 'realiteit', en daar heeft de liefde blijkbaar niet veel mee te maken.

Ondanks al deze bezwaren, heeft Etcetera voor dit nummer toch gekozen voor de liefde. Ondanks het ongemakkelijke geschuifel van nogal wat aangesproken schrijvers, ondanks het gekronkel om onder de druk van de opdracht uit te slibberen, is dit nummer opgedragen aan die onmogelijke belofte, aan de overgave, en aan het engagement van het graag-zien. Daarbij gaat het uiteraard niet enkel om de uiterst persoonlijke verhouding tussen twee (of drie, of in uitzonderlijke gevallen ook wel eens zeven) mensen, maar ook om de liefde voor de kunst: de verhouding van de liefhebber voor het kunstobject, voor de voorstelling en voor het theater.

En die liefde is niet zo harmonisch als ze op het eerste windstille moment lijkt. De Franse filosoof Alain Badiou omschrijft de liefde als een radicale breuk met de status quo. Voor hem is het moment waarop de liefde doorbreekt een gebeurtenis, een ontmoeting die 'een nieuwe verhouding tot de wereld' laat ontstaan. De liefde heeft in zijn opvatting niks conventioneels, in tegendeel, het is de krachttoer van de liefde dat zij het verschil kan laten bestaan.

Ook Slavoj Žižek heeft het niet zo begrepen op de romantisch-harmonieuze visie op de liefde. Voor hem gaat het om 'a cosmic unbalance taken to the end'. Een onevenwicht van waaruit ooit de wereld is ontstaan (want als de chemische elementen voor eeuwig in harmonie waren blijven rondzwalpen, had de wereld nooit vaste grond onder de voeten gekregen), en dat ook vandaag nog het onmogelijke een plaats geeft in onze alledaagse beleving.